DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI
11. Sınıf · Felsefe · 5. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Çevre ve İnsan İlişkisi, Çevre Etiği Yaklaşımları (FEL.11.1.2)

FEL.11.1.2. Çevre sorunlarıyla ilgili felsefi düşünce ortaya koyabilme. · İnsan-doğa ilişkisinin tarihsel dönüşümünü ve modern mekanik doğa anlayışının ekolojik krize etkisini çözümler. · İnsan merkezci (antroposentrik), canlı merkezci (biyosentrik) ve çevre merkezci (ekosentrik) etik yaklaşımları karşılaştırır.

HATIRLAYALIM

- Modern bilim anlayışının doğayı insan yararına sömürülecek mekanik bir nesne sayması ekolojik krizi derinleştirmiştir.
- Antroposentrik etik insanı merkeze koyarken biyosentrik etik tüm canlı varlıklara özsel değer atfeder.
- Ekosentrik çevre etiği biyotik ve abiyotik tüm unsurlarıyla ekosistemin bütünlüğünü ve ahlaki değerini savunur.

1 EŞLEŞTİRME

Aşağıdaki çevre etiği yaklaşımlarını temel ahlaki odak noktalarıyla eşleştiriniz.

☐ 1. Antroposentrizm (İnsan Merkezcilik)

☐ 2. Biyosentrizm (Canlı Merkezcilik)

☐ 3. Ekosentrizm (Çevre Merkezcilik)

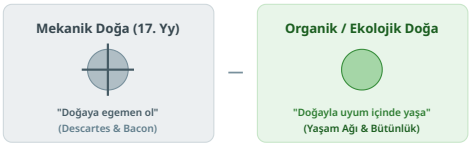
a) Canlı ve cansız tüm unsurlarıyla ekosistemin dengesini ve bütünlüğünü merkeze alır.

b) Ahlaki değerin yegâne kaynağı olarak insanı görür; doğayı yalnızca araçsal değer sayar.

c) İnsan dışındaki tüm canlı varlıkların yaşama hakkına ve özsel değere sahip olduğunu savunur.

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Modern dönemin mekanik doğa anlayışının (Bacon ve Descartes) çevre krizine etkisi nasıl çözümlenir?

(A) Doğayı ruhsuz bir makineye indirgeyerek insanın onu sınırsızca sömürmesini.

(B) Canlıların içsel haklarını koruma altına alarak sanayileşmenin hızını.

(C) İnsan ile ekosistem arasındaki simbiyotik uyumu güçlendirerek geleneksel.

(D) Tüm varlık kategorilerini eşit düzeyde ahlaki özne kabul ederek.

3 AÇIK UÇLU

Biyosentrik etik ile ekosentrik etik arasındaki temel odak farkı nedir?

_____

_____

4 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Ekosentrik çevre etiğini antroposentrik yaklaşımdan ayıran en temel felsefi argüman nedir?

(A) Yalnızca ekonomik kârlılık sağlayan doğal varlıkların korunmaya layık.

(B) Gelecek insan nesillerinin tüketim ihtiyaçlarını bugünkü neslin.

(C) Doğanın insan çıkarlarından bağımsız kendi içinde özsel bir ahlaki değere.

(D) Teknolojik ilerlemenin çevre kirliliğini kendiliğinden sıfırlayacağına.

5 BOŞLUK DOLDURMA

Çevre felsefesi kavramlarına ilişkin aşağıdaki cümlelerde boşlukları uygun kavramla tamamlayınız.

Ekosentrizm | Biyosentrizm | Antroposentrizm

1. İnsanı evrenin merkezine ve ahlaki değerin yegâne ölçütüne yerleştiren anlayışa _____ denir.
2. Tüm canlıların yaşama hakkını eşit derecede kutsal sayan yaklaşım _____ olarak bilinir.
3. Biyotik ve abiyotik tüm unsurların oluşturduğu ekolojik bütünü savunan teori _____ teorisidir.

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

Hans Jonas'ın 'Sorumluluk İlkesi' adlı eserinde geliştirdiği gelecek etiği hangi temel önermeye dayanır?

(A) Mevcut kaynakların tükenmesi durumunda uzay kolonileşmesinin zorunlu hale.

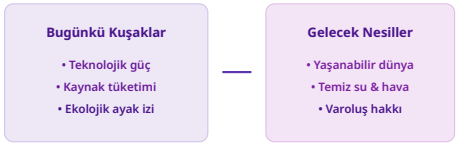
(B) Gelecekteki insan nesillerinin ve yeryüzü yaşamının devamını tehlikeye.

(C) Bireylerin anlık tüketim tercihlerini maksimize etmelerinin piyasa.

(D) Doğadaki canlıların birbirleriyle olan av-avcı ilişkilerinin yapay zekâ.

7 EŞLEŞTİRME

Doğa ve varlık anlayışlarını felsefi temsilcileriyle ve yaklaşımlarıyla eşleştiriniz.

☐ 1. Francis Bacon

☐ 2. Albert Schweitzer

☐ 3. Arne Naess

a) Sığ ekolojiye karşı biyosferik eşitliği savunan Derin Ekoloji hareketini başlatmıştır.

b) Bilgiyi doğaya egemen olmanın ve onu insan hizmetine sokmanın aracı olarak tanımlamıştır.

c) 'Yaşama saygı' ilkesiyle her türlü canlı varlığın varoluş hakkını etik temele bağlamıştır.

8 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

'Sığ Ekoloji' ile 'Derin Ekoloji' arasındaki ayrım irdelendiğinde hangisi sığ ekolojinin özelliğidir?

Ⓐ Doğanın tüm parçalarının birbirine eşit ve karşılıklı bağımlı olduğunu.

Ⓑ Biyoçeşitliliğin korunmasını insanın varoluşundan bağımsız mutlak bir ilke.

Ⓒ Tüketim kalıplarını ve sanayi paradigmasını kökten sorgulayan bir felsefi.

Ⓓ Çevre sorunlarını yalnızca gelişmiş ülkelerin refah düzeyini korumak için.

9 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

İnsan-doğa ilişkisinin felsefi geleceği tartışıldığında hangi yaklaşım ekolojik barışı destekler?

Ⓐ Doğanın kendi kendini yenileme kapasitesinin sınırsız olduğu.

Ⓑ Geleneksel teknoloji kullanımını savunup kentsel alanları tarım.

Ⓒ İnsanı doğanın efendisi değil, yaşam ağının karşılıklı bağımlı sorumlu bir.

Ⓓ Çevre politikalarını sadece ekonomik büyümenin yavaşladığı kriz.

10 BOŞLUK DOLDURMA

Ekolojik etik terimlerine ilişkin cümlelerdeki boşlukları uygun kavramla tamamlayınız.

Sürdürülebilirlik | Araçsal değer | Ekoloji

1. Canlıların birbirleriyle ve cansız çevreleriyle olan ilişkilerini inceleyen bilim dalı _____ bilimidir.
2. Bir varlığın yalnızca insanın amaçlarına hizmet ettiği oranda değer kazanmasına _____ denir.
3. Gelecek kuşakların ihtiyaçlarını tehlikeye atmadan kalkınmayı sağlama anlayışına _____ denir.

11 ÇOKTAN SEÇMELİ

Albert Schweitzer'in 'Yaşama Saygı' etiği dikkate alındığında insan nasıl bir tutum sergilemelidir?

Ⓐ Kendisi gibi yaşama iradesine sahip olan tüm canlıların varlığını korumayı.

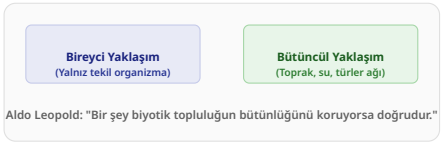
Ⓑ Yalnızca evcil hayvanlara ve tarımda yarar sağlayan türlere şefkat.

Ⓒ Ekonomik getiri sağlamayan zararlı böcek ve yabani otları biyosferden.

Ⓓ Canlıların acı çekme kapasitelerini göz ardı ederek yalnızca laboratuvar.

12 BOŞLUK DOLDURMA

Felsefi ve ahlaki yaklaşımlara ait boşlukları uygun kavramla tamamlayınız.

Denge | Etik | Bütüncülük

1. İnsan eylemlerinin doğruluğunu ve ahlaki değerini araştıran felsefe disiplinine _____ denir.
2. Doğadaki parçaların tek tek değil, birbirine kenetli bir bütün olarak ele alınmasına _____ denir.
3. Doğadaki türler arasındaki karşılıklı döngüsel uyuma ekolojik _____ adı verilir.

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.